

2020 ÅRSRAPPORT

ATT SÄKERSTÄLLA RÄTTEN TILL
DATASKYDD I EN FÖRÄNDERLIG
VÄRLD

SAMMANFATTNING

ATT SÄKERSTÄLLA RÄTTEN TILL DATASKYDD I EN FÖRÄNDERLIG VÄRLD

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) är ett oberoende EU-organ som inrättades genom den allmänna dataskyddsförordningen och som har i uppdrag att säkerställa en enhetlig tillämpning av dataskyddsreglerna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Den uppnår detta mål genom att främja samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter och att utfärda allmänna riktlinjer för tolkningen och tillämpningen av dataskyddsregler för hela EES.

Europeiska dataskyddsstyrelsen består av cheferna för EU:s tillsynsmyndigheter och Europeiska datatillsynsmannen. Europeiska kommissionen och – när det gäller frågor som rör den allmänna dataskyddsförordningen – Eftas övervakningsmyndighet har rätt att delta i dataskyddsstyrelsens verksamhet och möten, men utan rösträtt. Tillsynsmyndigheterna i EES-länderna (Island, Liechtenstein och Norge) är också medlemmar i dataskyddsstyrelsen, även om de inte har rösträtt. Dataskyddsstyrelsen har sitt säte i Bryssel.

Dataskyddsstyrelsen har ett sekretariat som tillhandahålls av Europeiska datatillsynsmannen. Villkoren för samarbetet

mellan Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen fastställs i ett samförståndsavtal.

1. VIKTIGA HÄNDELSER UNDER 2020

1.1. Dataskyddsstyrelsens bidrag till utvärderingen av dataskyddsförordningen

I februari 2020 bidrog dataskyddsstyrelsen och de nationella tillsynsmyndigheterna till kommissionens utvärdering och översyn av dataskyddsförordningen i enlighet med kraven i artikel 97 i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsstyrelsen anser att dataskyddsförordningen har stärkt dataskyddet som en grundläggande rättighet och harmoniserat tolkningen av principerna för dataskydd. De registrerades rättigheter har stärkts och de registrerade blir alltmer medvetna om hur de kan utöva sina rättigheter i fråga om dataskydd. Dataskyddsförordningen bidrar också till en ökad global synlighet för EU:s rättsliga ram och

betraktas som en förebild utanför EU. I sin rapport anger dataskyddsstyrelsen att den anser att tillämpningen av dataskyddsförordningen har varit framgångsrik, men erkänner att ett antal utmaningar kvarstår. Till exempel är otillräckliga resurser för tillsynsmyndigheterna fortfarande ett problem, liksom inkonsekvenser i nationella förfaranden som påverkar samarbetsmekanismen mellan tillsynsmyndigheter.

Trots dessa utmaningar är dataskyddsstyrelsen övertygad om att det pågående samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna kommer att främja en gemensam dataskyddskultur och fastställa enhetlig praxis.

Dessutom anser dataskyddsstyrelsen att det är för tidigt att se över dataskyddsförordningen.

1.2. Frågor som rör åtgärder mot covid-19

Under covid-19-pandemin började EES-länderna vidta åtgärder för att övervaka, motverka och begränsa spridningen av viruset. Många av dessa åtgärder omfattade behandling av personuppgifter, såsom genom kontaktspåringsappar, användning av lokaliseringssuppgifter eller behandling av hälsouppgifter för forskningsändamål. Därför gav dataskyddsstyrelsen [vägledning](#) om hur personuppgifter ska behandlas i samband med covid-19-pandemin. Under denna period svarade dataskyddsstyrelsen också på skrivelser från Europaparlamentets ledamöter som bad om ytterligare förtydliganden i frågor som rörde covid-19.

1.3. Internationella flöden av personuppgifter efter domen i Schrems II-målet

Den 16 juli 2020 meddelade Europeiska unionens domstol sin dom i mål C-311/18 (*Schrems II*). Domstolen undersökte två mekanismer som tillåter överföring av personuppgifter från EES till länder utanför EES (tredjeländer), nämligen skölden för

skydd av privatlivet i EU och USA och standardavtalsklausulerna. Domstolen ogiltigförklarade beslutet om adekvat skyddsnivå som ligger till grund för skölden för skydd av privatlivet i EU och USA, vilket gjorde den ogiltig som överföringsmekanism. Den slog också fast att Europeiska kommissionens beslut 2010/87 om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till personuppgiftsbiträden etablerade i tredjeland är giltigt, så standardavtalsklausulerna kan fortfarande användas för att möjliggöra internationella dataöverföringar. Detta gäller under förutsättning att uppgiftsutföraren (vid behov med hjälp av uppgiftsinföraren) innan överföringen bedömer den skyddsnivå som säkerställs i samband med sådana överföringar med beaktande av både standardavtalsklausulerna och de relevanta delarna av rättssystemet i uppgiftsinförarens land, såvitt avser den åtkomst som myndigheterna i det tredjelandet eventuellt har till överförda personuppgifter. De faktorer som ska beaktas vid denna bedömning är de som anges på ett icke uttömmande sätt i artikel 45.2 i dataskyddsförordningen.

Domen har långtgående konsekvenser för EES-baserade enheter som använder dessa mekanismer för att möjliggöra överföring av personuppgifter till Förenta staterna och andra tredjeländer. I enlighet med detta utfärdade dataskyddsstyrelsen flera vägledningsdokument, inbegripet [frågor och svar](#) och ett par [rekommendationer](#) om domen och dess genomförande.

1.4. Första bindande beslut enligt artikel 65 i dataskyddsförordningen

Den 9 november 2020 antog dataskyddsstyrelsen sitt första [beslut](#) om tvistlösning på grundval av artikel 65 i dataskyddsförordningen. I det bindande beslutet behandlades den tvist som uppstod efter att den irländska tillsynsmyndigheten, i egenskap av ansvarig tillsynsmyndighet, utfärdade ett utkast till beslut om Twitter International Company och ett par berörda tillsynsmyndigheter sedan inkom med relevanta och motiverade invändningar.

2. EUROPEISKA DATASKYDDSTYRELSEN – VERKSAMHET UNDER 2020

Under 2020 antog dataskyddsstyrelsen tio [riktlinjer](#) om ämnen såsom begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde, och riktad annonsering till användare av sociala medier, samt tre ytterligare riktlinjer som antogs efter offentliga samråd. Dataskyddsstyrelsen utfärdade också två [rekommendationer](#).

Dataskyddsstyrelsen såg också över förfaranden gällande enhetlighet för att klargöra processen och för att säkerställa att den fungerar effektivt för tillsynsmyndigheterna. Under 2020 avgav dataskyddsstyrelsen 32 [yttranden](#) i enlighet med artikel 64 i dataskyddsförordningen. De flesta av dessa yttranden gällde utkast till krav för ackreditering av ett organ för övervakning av uppförandekoder eller ett certifieringsorgan, samt bindande företagsbestämmelser för personuppgiftsansvariga gällande olika företag.

3. TILLSYNSMYNDIGHETERNAS VERKSAMHET UNDER 2020

De nationella tillsynsmyndigheterna är oberoende offentliga myndigheter som övervakar tillämpningen av dataskyddslagstiftningen. Tillsynsmyndigheter spelar en viktig roll när det gäller att skydda enskildas rättigheter i fråga om dataskydd. De kan göra detta genom att utöva korrigerande befogenheter.

På dataskyddsstyrelsens webbplats finns ett urval av [åtgärder utförda av tillsynsmyndigheter](#) som rör efterlevnaden av dataskyddsförordningen på nationell nivå.

På sin webbplats offentliggjorde dataskyddsstyrelsen en [förteckning](#) över beslut som fattats av nationella tillsynsmyndigheter i enlighet med samarbetsförfarandet med en enda kontaktpunkt (artikel 60 i dataskyddsförordningen).

3.1. Samarbete över gränserna

Enligt dataskyddsförordningen ska tillsynsmyndigheterna inom EES ha ett nära samarbete för att säkerställa en enhetlig tillämpning av dataskyddsförordningen och skydd av enskildas rättigheter i hela EES. En av deras uppgifter är att samordna beslutsfattandet i ärenden som rör gränsöverskridande personuppgiftsbehandling.

Mellan den 1 januari och den 31 december 2020 fanns det 628 gränsöverskridande ärenden, varav 461 hade sitt ursprung i ett klagomål, medan 167 hade annat ursprung, såsom utredningar, rättsliga skyldigheter och/eller rapporter i media.

Mekanismen för en enda kontaktpunkt kräver samarbete mellan den ansvariga tillsynsmyndigheten och de berörda tillsynsmyndigheterna. Den ansvariga tillsynsmyndigheten leder utredningen och spelar en viktig roll i förfarandet för att uppnå samförstånd mellan de berörda tillsynsmyndigheterna, och arbetar dessutom för att nå ett samordnat beslut med avseende på den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet. Mellan den 1 januari och den 31 december 2020 utfärdades 203 utkast till beslut vilka ledde till 93 [slutliga beslut](#) som har offentliggjorts i en offentlig förteckning.

Förfarandet för ömsesidigt bistånd gör det möjligt för tillsynsmyndigheterna att be andra tillsynsmyndigheter om information eller att begära andra åtgärder för ett effektivt

samarbete, såsom förhandstillstånd eller utredningar. Mellan den 1 januari och den 31 december 2020 inledde tillsynsmyndigheterna 246 formella förfaranden för ömsesidigt bistånd. De inledde 2 258 informella sådana förfaranden. Ömsesidigt bistånd används också av de tillsynsmyndigheter som ber den behöriga tillsynsmyndigheten att hantera klagomål som de har mottagit och som inte rör gränsöverskridande behandling enligt definitionen i dataskyddsförordningen.

4. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH INSYN

Under covid-19-pandemin svarade dataskyddsstyrelsen också på skrivelser från Europaparlamentets ledamöter som bad om ytterligare förtydliganden i frågor som rörde covid-19. Dataskyddsstyrelsen anordnade ett evenemang för berörda parter om begreppet berättigat intresse för att samla in input och synpunkter på denna specifika fråga i syfte att utveckla framtida vägledning.

Efter det preliminära antagandet av riktlinjer anordnar dataskyddsstyrelsen offentliga samråd för att ge berörda parter och medborgare möjlighet att lämna ytterligare synpunkter, vilka sedan beaktas i den efterföljande utformningsprocessen. Under 2020 inledde och avslutade dataskyddsstyrelsen sju sådana samråd.

För tredje året i rad genomförde dataskyddsstyrelsen en undersökning som en del av den årliga översynen av dataskyddsstyrelsens verksamhet enligt artikel 71.2 i dataskyddsförordningen. Frågorna var inriktade på dataskyddsstyrelsens arbete och resultat under 2020, med fokus på dess riktlinjer och rekommendationer, allt i syfte att förstå i vilken utsträckning berörda parter anser att dataskyddsstyrelsens vägledning är till hjälp vid tolkningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen, och för att identifiera framtida vägar för att bättre stödja enskilda och organisationer på området dataskydd.

5. STRATEGI OCH MÅL FÖR 2021

Dataskyddsstyrelsen fastställde sin strategi för 2021–2023, som omfattar de fyra huvudpelarna för dess strategiska mål, samt en uppsättning av tre nyckelåtgärder per pelare som ska bidra till att dessa mål uppnås. I början av 2021 antog dataskyddsstyrelsen sitt tvååriga arbetsprogram för 2021–2022, i enlighet med artikel 29 i styrelsens arbetsordning. Arbetsprogrammet följer de prioriteringar som fastställs i dataskyddsstyrelsens strategi för 2021–2023 och kommer att omsätta dataskyddsstyrelsens strategiska mål i praktiken.

Kontaktuppgifter

Postadress

Rue Wiertz 60, B-1047 Bryssel

Kontorsadress

Rue Montoyer 30, B-1000 Bryssel